C/2026/3918

1.9.2026

PRIPOROČILO SVETA

z dne 10. julija 2026

o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Nemčije

(C/2026/3918)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([1]) in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, s katerim se želi spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za države in nadzor nad njihovim izvajanjem.

(2) Komisija je 25. novembra 2025 sprejela mnenje o osnutku proračunskega načrta Nemčije za leto 2026. Na isti datum je Komisija na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem Nemčije ni opredelila kot ene od držav članic, za katero bi bilo treba opraviti poglobljeni pregled. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja ([2]) sprejel 21. aprila 2026, skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu pa 9. marca 2026.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) UL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompas za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je v naslednjih petih letih povečati svetovno konkurenčnost Unije. V njem so opredeljeni trije nujni elementi preobrazbe za trajnostno gospodarsko rast: inovacije, razogljičenje in konkurenčnost ter varnost. Kompas za konkurenčnost je od objave podlaga za delo v okviru evropskega semestra, s čimer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji EU, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.

(4) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zaključno fazo izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost ([3]). Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s financiranjem kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so morali učinkovito obravnavati vse ali pomemben del izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, programi, ki se financirajo iz evropske kohezijske politike, pa so morali upoštevati specifična priporočila za države. Ker se mehanizem za okrevanje in odpornost bliža koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno, da se ohranijo in nadgradijo reforme in naložbe, ki se izvajajo z njegovo podporo, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavi izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.

(5) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Nemčijo za leto 2026. V njem je ocenila napredek Nemčije pri izvajanju specifičnih priporočil za državo za leto 2025 ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Nemčiji. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Nemčija. V njem je bil tudi ocenjen napredek Nemčije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjševanja revščine in socialne izključenosti ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(6) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zaprosijo za usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprla prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje obrambnih odhodkov ([4]), Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025. Svet je 10. oktobra 2025 na podlagi ocene in priporočila Komisije sprejel priporočilo, v katerem je potrdil nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Nemčije in Nemčiji dovolil odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) ([5]). Načrt zajema obdobje 2025–2029 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi sedem let. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 4,4 % v letu 2025, 4,5 % v letu 2026, 2,3 % v letu 2027, 1,7 % v letu 2028 in 1,6 % v letu 2029, ki ustrezajo najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2024, v višini 4,4 % v letu 2025, 9,0 % v letu 2026, 11,5 % v letu 2027, 13,3 % v letu 2028 in 15,2 % v letu 2029. Na prošnjo Nemčije je Svet 10. oktobra 2025 na priporočilo Komisije sprejel priporočilo o dovoljenju Nemčiji za odstopanje od priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov. Obdobje, v katerem je aktivirana nacionalna odstopna klavzula (2025–2028), Nemčiji omogoča, da ponovno prednostno razvrsti javnofinančne odhodke ali poveča javnofinančne prihodke, tako da trajno višji obrambni odhodki srednjeročno ne bi ogrozili fiskalne vzdržnosti.

([3]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Sporočilo Komisije Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

([5]) Priporočilo Sveta z dne 10. oktobra 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Nemčije in o dovoljenju Nemčiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) (UL C, C/2025/5635, 22.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5635/oj).

(7) Nemčija je 30. aprila 2026 predložila letno poročilo o napredku 2026 ([6]) v zvezi z upoštevanjem priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, v zvezi z izvajanjem sklopa reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, ter v zvezi z izvajanjem reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnem priporočilu za državo. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Nemčije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241.

(8) Rast realnega BDP je v letu 2025 znašala 0,2 %, inflacija po HICP pa 2,3 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 0,6 %, v letu 2027 pa za 0,9 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 2,9 % v letu 2026 in 2,7 % v letu 2027.

(9) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat ([7]), je primanjkljaj sektorja država v Nemčiji med letoma 2024 in 2025 ostal nespremenjen pri 2,7 % BDP. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 v letu 2026 predviden primanjkljaj v višini 3,7 % BDP, v letu 2027 pa 4,1 % BDP. Povečanje v letih 2026 in 2027 odraža predvsem povečanje odhodkov, povezanih z infrastrukturo in obrambo, ter ukrepe davčnih olajšav, ki zmanjšujejo prihodke.

(10) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnanost ([8]), ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 na splošno nevtralna. V letih 2026 in 2027 naj bi bila ekspanzivna, in sicer za 1,3 % oziroma 0,5 % BDP.

(11) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat ([9]), se je dolg sektorja država v Nemčiji povečal z 62,2 % BDP konec leta 2024 na 63,5 % BDP konec leta 2025. Povečanje deleža dolga v letu 2025 je predvsem posledica večje prilagoditve stanj in tokov v letu 2025. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2026 predvideva, da se bo delež javnega dolga v BDP do konca leta 2026 povečal na 65,8 %, do konca leta 2027 pa dodatno na 68,0 %. Povečanja v letih 2026 in 2027 so predvsem posledica povečanja primarnega primanjkljaja.

(12) Po podatkih Eurostata ([10]) so skupni obrambni odhodki sektorja država v Nemčiji v letu 2025 znašali 1,5 % BDP, kar pomeni povečanje za 0,4 odstotne točke BDP v primerjavi z referenčnim letom 2021. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 znašali 1,9 % BDP, kar pomeni povečanje za 0,8 odstotne točke BDP v primerjavi z letom 2021 ([11]).

([6]) Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sl.

([7]) Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

([8]) Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnanosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

([9]) Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. maja 2026.

([10]) Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji funkcij države (COFOG).

([11]) Natova opredelitev odhodkov za obrambo se razlikuje od opredelitve COFOG. Poleg tega bi lahko prišlo do razlik zaradi časa evidentiranja izdatkov, zlasti kar zadeva vojaško opremo, saj Nato pri poročanju ne upošteva pravil nacionalnih računov za čas evidentiranja.

(13) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še zaostrujejo geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da splošni ukrepi, ki niso ciljno usmerjeni, povzročajo velike fiskalne stroške ter so socialno in gospodarsko neučinkoviti. Nemčija od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejema ukrepe fiskalne politike, da bi ublažila učinek, ki ga imajo visoke cene energije na gospodinjstva in podjetja ([12]). Ti vključujejo neciljno znižanje davka na energijo za dizelsko gorivo in bencin za obdobje od maja do junija 2026. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 fiskalni stroški teh ukrepov znašali približno 0,1 % BDP. Če bi ukrepi veljali do konca leta 2026, bi po ocenah Komisije njihovi fiskalni stroški v letu 2026 znašali 0,2 % BDP.

(14) Glede na izračune Komisije so očiščeni odhodki v Nemčiji v letu 2025 zrasli za 3,8 %. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.

(15) Glede na izračune Komisije naj bi očiščeni odhodki v Nemčiji v letu 2026 zrasli za 5,6 %, v letih 2025 in 2026 pa kumulativno za 9,7 %. Rast očiščenih odhodkov naj bi bila v letu 2026 nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje v višini 0,5 % BDP. Če se upoštevata leti 2025 in 2026 skupaj, naj bi bila tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar pomeni odstopanje v višini 0,3 % BDP v kumulativnem smislu. Vendar je predvideno odstopanje v mejah prožnosti nacionalne odstopne klavzule na podlagi trenutnih projekcij v zvezi z odhodki za obrambo.

(16) V priporočilu o odobritvi srednjeročnega načrta Nemčije je določen sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, skupaj s časovnim okvirom za njihovo izvajanje. Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je Nemčija predložila v svojem letnem poročilu o napredku, ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki jih je bilo treba izvesti do 30. aprila 2026, na splošno poteka po načrtih. Komisija meni, da je Nemčija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze ([13]).

(17) Komisija je 3. junija 2026 sprejela poročilo v skladu s členom 126(3) PDEU ([14]). V tem poročilu je bil ocenjen položaj Nemčije z ozirom na merilo glede primanjkljaja, saj njen načrtovani primanjkljaj sektorja država v letu 2026 presega referenčno vrednost 3 % BDP. V poročilu je bilo ugotovljeno, da Nemčija ni izpolnila merila glede primanjkljaja. Vendar je Komisija menila, da ni razloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Nemčijo, saj je Svet aktiviral nacionalno odstopno klavzulo za Nemčijo, primanjkljaj, ki naj bi v letu 2026 glede na pomladansko napoved Komisije 2026 presegel referenčno vrednost, pa je mogoče v celoti pojasniti s povečanjem obrambnih odhodkov od leta 2021. Glede na navedeno in ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, ustanovljenega v skladu s členom 126(4) PDEU, Komisija ni predlagala uvedbe postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

([12]) To odraža stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

([13]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki, Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

([14]) Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (COM(2026) 302 final z dne 3. junija 2026).

(18) Po dveh desetletjih nezadostnih naložb so se javne naložbe kot delež BDP povečale z 2,2 % v letu 2005 na 2,9 % v letu 2023 in na 3,3 % v letu 2025. Vendar so neto javne naložbe, tj. naložbe po amortizaciji, še vedno med najnižjimi v EU in znašajo 0,4 % BDP. To kaže na potrebo po nadaljnji krepitvi javnih naložb za povečanje rasti in konkurenčnosti. Poleg tega so še vedno pomembna nadaljnja prizadevanja za racionalizacijo postopkov načrtovanja in odobritve ter odpravo ozkih grl v upravni zmogljivosti. Značilne prednostne naloge za naložbe z visokim donosom vključujejo šole ter vzgojo in varstvo predšolskih otrok, železniško infrastrukturo in inovacijski sistem. Zapletenost zveznih struktur, razdrobljene pristojnosti in omejene finančne zmogljivosti na občinski ravni lahko ovirajo pravočasno in učinkovito izvajanje projektov.

(19) Razmeroma majhen delež javnih naložb v BDP je povezan s kakovostjo javnih financ, ki bi jo bilo mogoče znatno izboljšati. Pričakuje se, da bo izvajanje posebnega sklada za infrastrukturo in podnebno nevtralnost dodatno financiralo javne naložbe. Kljub temu bi bilo mogoče povečati dodatnost in kakovost porabe v okviru posebnega sklada. Večji poudarek na investicijah v osnovna sredstva na področjih, ki povečujejo proizvodno zmogljivost in konkurenčnost gospodarstva, vključno z infrastrukturo za izobraževanje in razvoj spretnosti, namesto za potrošniške namene lahko prispeva k čim večjemu pozitivnemu učinku na dolgoročno rast. Še en izziv za kakovost javnih financ je prenos iz zveznega proračuna v pokojninski sistem, ki je leta 2025 znašal 122 milijard EUR, tj. še vedno približno 25 % odhodkov zvezne vlade, kar zmanjšuje možnosti za produktivnejšo porabo. Zaradi leta 2025 sprejetih zavez o zvišanju materinskih pokojnin in ohranitvi pokojninskega nadomestitvenega razmerja obveznega pokojninskega zavarovanja v višini 48 % do leta 2031 se pričakuje, da se bodo odhodki za pokojnine še povečali. Možnosti pokojninske reforme, poudarjene v uvodni izjavi 22, bi lahko zmanjšale potrebo po proračunskih prerazporeditvah in zvišanju prispevkov za socialno varnost, s čimer bi se spodbujala medgeneracijska pravičnost. Druge priložnosti za povečanje splošne učinkovitosti javne porabe lahko izhajajo iz nadaljnjih pregledov porabe in njihovega spremljanja s posebnimi ukrepi politike, na primer v zvezi z racionalizacijo ali odpravo nebistvenih subvencij.

(20) Staranje prebivalstva izvaja pritisk na koeficient starostne odvisnosti starejših, kar ogroža dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema in ustreznost pokojnin iz obveznega pokojninskega zavarovanja. Med letoma 2025 in 2035 se pričakuje upad delovno sposobnega prebivalstva (starega od 20 do 64 let) z 49 milijonov na 45 milijonov. Izziv za vzdržnost pokojninskega sistema so tudi privlačne možnosti predčasnega upokojevanja in neupoštevanje demografskih pritiskov v dejavniku vzdržnosti ali neprilagajanje upokojitvene starosti glede na daljšo pričakovano življenjsko dobo. Revizija indeksacije pokojnin in prilagoditev zgornjih mej prispevkov bi lahko pripomogli k večji vzdržnosti pokojninskega sistema. Poročilo komisije za pokojnine je priložnost za daljnosežne in ambiciozne reforme. Celotni pokojninski sistem mora zagotavljati ustrezen dohodek v starosti, obvezni pokojninski steber pa dopolnjujejo pokojninski načrti poklicnega in individualnega pokojninskega zavarovanja. Priporočljiva je boljša uporaba kapitalsko kritih pokojninskih rešitev. Reforma poklicnih pokojnin iz leta 2026 je pozitiven korak, vendar so pokojninski načrti poklicnega zavarovanja skupaj s sistemi obveznega pokojninskega zavarovanja za regulirane poklice še vedno razdrobljeni. Pri nekaterih načrtih je nadzor decentraliziran na ravni zveznih dežel, pri drugih pa se prejemki še vedno ne financirajo, saj ni namenskega sklada sredstev, s katerim bi bila zavarovana zaveza glede izplačevanja pokojnin. Poleg tega pomanjkanje trdne premoženjske osnove ter neustrezno upravljanje in nadzor nekaterih načrtov ovirajo globlje trge tveganega kapitala v EU. Poleg tega je v sisteme poklicnega pokojninskega zavarovanja vključenih le približno 51 % zaposlenih, za katere se plačujejo prispevki za socialno zavarovanje, ta delež pa se zmanjšuje, saj se zaposlovanje preusmerja v sektorje z nižjo vključenostjo v sisteme poklicnega pokojninskega zavarovanja. Samodejna vključitev zaposlenih v kapitalsko kriti pokojninski sistem bi lahko koristila zlasti osebam z nižjimi dohodki, ki so zdaj slabše zavarovane, s čimer bi se izboljšala ustreznost pokojnin. Glede na visoko stopnjo varčevanja v Nemčiji bi morale reforme dati prednost skupinam z nizkimi dohodki, ki trenutno za upokojitev privarčujejo malo, poleg tega pa bi bila namesto povečanja skupne stopnje prihrankov zaželena prerazporeditev prihrankov v smeri zagotavljanja več kapitala podjetjem, vključno s tveganim kapitalom.

Za individualne pokojnine uzakonjena reforma pokojninskega varčevalnega računa (*Altersvorsorgedepot*) brez obveznih jamstev odpira možnosti za višje donose. Vendar bo ključni izziv za izvajanje zagotoviti, da bodo stroški upravljanja takih računov omejeni. Glede na trenutno razmeroma omejeno (30-odstotno) stopnjo pokritosti individualnih pokojnin bi lahko predvideli državni sklad z nizkimi operativnimi stroški, ki bi ga pokojninski varčevalci privzeto uporabljali (tj. če ne bi želeli izbrati lastnih skladov). To bi lahko bilo tudi vodilo za trg v smislu stroškov in praks.

(21) Delu prijazna davčna struktura je ključna za krepitev spodbud za povečanje števila opravljenih delovnih ur. Delavci v Nemčiji se soočajo z enim najvišjih davčnih primežev (vključno z davki na dohodke od dela in prispevki za socialno varnost) v EU. Zlasti visoki davki v povezavi s strogimi pravili o ukinitvi nadomestil (na primer zmanjšanje nadomestil zaradi povečanja dohodka) zmanjšujejo spodbude za povečanje števila opravljenih ur, zlasti za zaposlene z nizkimi dohodki. Pravila o skupni obdavčitvi poročenih parov (*Ehegattensplitting*) prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ki so pogosto ženske, odvračajo od povečanja števila opravljenih delovnih ur. Komisija za socialno državo je nedavno izpostavila morebitne izboljšave v zvezi z racionalizacijo ukinitve nadomestil in digitalizacijo socialne uprave, pri čemer je predlagala tudi izboljšanje učinkovitosti sistema socialnega varstva in s tem zmanjšanje tveganja revščine s poenostavitvijo in izboljšanjem dostopa do nadomestil. Spremljevalne reforme socialnih prejemkov in nadomestil z znižanjem dohodnine, zlasti za osebe z nizkimi in srednjimi dohodki, kot je bilo napovedano v koalicijski pogodbi, ter prilagojenimi pravili o skupni obdavčitvi in zdravstvenem zavarovanju zakoncev bi lahko znatno povečale spodbude za ponudbo delovne sile. Preusmeritev davčne mešanice na manj izkrivljajoče davke bi lahko povečala alternativni potencial prihodkov, tudi na regionalni ravni, enako pa velja za zmanjšanje okolju škodljivih davčnih subvencij namesto njihovega povečanja.

(22) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov je še vedno bistvenega pomena, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje, pa tudi v okviru evropskega semestra.

(23) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključuje podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Sklada za pravični prehod (SPP) in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), ostaja Nemčija pod povprečjem EU, in sicer kar zadeva izbiro projektov in tudi plačila. Pomembno je okrepiti in pospešiti prizadevanja za zagotovitev hitrega izvajanja naložb, hkrati pa čim bolj povečati njihov učinek na terenu. Nemčija že ukrepa v okviru svojih programov kohezijske politike, da bi povečala konkurenčnost in rast. Hkrati se Nemčija še naprej sooča z izzivi pri izvajanju, vključno s tistimi, ki so povezani z doseganjem ciljev glede porabe konec leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Nemčija opredelila pri vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, ki so povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu ([15]), izvedejo hitro in učinkovito.

(24) Nemčija se sooča tudi z več izzivi, povezanimi z inovacijami, diverzifikacijo gospodarstva, poslovno dinamiko in zasebnimi naložbami, digitalizacijo javne uprave, digitalno infrastrukturo, cenovno dostopnostjo stanovanj, odvisnostjo od fosilnih goriv, naložbami v energetske sisteme in razogljičenje stavb, prometa in industrije, ponudbo delovne sile, spretnostmi, privabljanjem in zadrževanjem talentov iz tretjih držav, rezultati izobraževanja ter razpoložljivostjo vzgoje in varstva predšolskih otrok ter celodnevnih šol.

(25) Inovacije v zasebnem sektorju so skoncentrirane v velikih podjetjih, določenih regijah in srednjetehnoloških sektorjih. Odhodki malih in srednjih podjetij (MSP) za raziskave in razvoj ostajajo nizki (0,18 % BDP v letu 2023 v primerjavi s povprečjem EU, ki znaša 0,47 %). Inovacijska dejavnost je skoncentrirana v srednjetehnoloških sektorjih. Inovacijskemu okolju bi lahko koristilo več javnega financiranja za globokotehnološke in preobrazbene inovacije. Rezultati raziskav in razvoja so se poslabšali, če se merijo kot delež najpogosteje citiranih publikacij in patentnih prijav. Nemčija ima težave pri komercializaciji akademskih raziskav. Bolj sistematičen pristop k prenosu znanja, tudi z dajanjem prednosti javnemu financiranju prelomnih inovacij, bi lahko okrepil pretvorbo visokokakovostnih akademskih raziskav v tržno donosne proizvode. Proces trenutno pogosto ovirajo strukturne omejitve, kot so sistemi financiranja in poklicnih spodbud, ki ne dajejo ustrezne prednosti komercializaciji, ter dolgotrajna in birokratska pogajanja o intelektualni lastnini, ki upočasnjujejo prenos raziskav v inovacije, pripravljene za trg, ali odvračajo od njega. Za vrhunske inovacije je pomembno okrepiti uspešne grozde (npr. s pobudami za odličnost), hkrati pa spodbujati prilagojene ekosisteme raziskav in razvoja ter podjetjem zagotoviti infrastrukturo za raziskave in prenos tehnologije.

([15]) Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda.

(26) Gospodarska preobrazba v Nemčiji se krepi, pri čemer je insolventnost podjetij (Personen- und Kapitalgesellschaften) dosegla najvišjo raven v 20 letih. Število podjetij v težavah se povečuje, strukturni izzivi pa se povečujejo, zlasti v regijah industrijske preobrazbe. Zato je še pomembneje olajšati vstop in rast podjetij ter pospešiti prerazporeditev virov s podjetij, ki niso sposobna preživeti, na produktivna in inovativna podjetja, vključno z zagonskimi podjetji in podjetji v razširitveni fazi. Število novoustanovljenih zagonskih podjetij se je leta 2025 v primerjavi s prejšnjim letom povečalo, vendar zagonska dejavnost ostaja pod ravnjo iz leta 2018, splošna nagnjenost k ustanavljanju podjetij v Nemčiji pa ostaja razmeroma nizka. Odvisnost Nemčije od srednjetehnoloških industrij in šibkejša stopnja rezultatov inovacij kažeta, da se država morda sooča z učinki odvisnosti od ustaljenih rešitev tam, kjer prevladujejo uveljavljene industrije in tehnologije, medtem ko se novi udeleženci soočajo z izzivi pri promociji nastajajočih tehnologij in uvajanju inovacij v industrijsko bazo. Financiranje ostaja ključni izziv za mlade podjetnike, zlasti za podjetja v razširitveni fazi. Krepitev vloge institucionalnih vlagateljev kot ponudnikov kapitala bi lahko pripomogla k poglobitvi kapitalskih trgov ter izboljšanju učinkovitosti in rasti naložb. Medtem ko številni vladni programi, predvsem prek razvojne banke KfW, podpirajo sistem tveganega kapitala, bi lahko z zmanjšanjem davčne negotovosti v zvezi s partnerskimi strukturami upravljanje skladov tveganega kapitala in skladov zasebnega kapitala v Nemčiji postalo privlačnejše za zasebne upravitelje. Širše gledano bi se financiranje podjetij lahko izboljšalo z učinkovitejšim bančnim trgom, ki bi zagotavljal posojila z nižjimi stroški in prožnejše produkte. To ovirajo operativne neučinkovitosti: razmerje med stroški in prihodki nemških bank je marca 2025 znašalo 58,3 % v primerjavi s povprečjem EU, ki je znašalo 54 %. Te neučinkovitosti bi lahko znatno zmanjšali s konsolidacijo, združitvami, tudi z bankami iz drugih držav članic EU, in centralizacijo operacij.

(27) Vlada namerava v sedanjem zakonodajnem obdobju zmanjšati upravne stroške za podjetja za 25 %. Vendar se zdi, da ambicioznih ciljev ne spremljajo popolnoma novi instrumenti ali konsolidacija pristojnosti, ki bi spodbujali učinkovito zmanjšanje bremena. To je ključnega pomena, saj številna podjetja poročajo o zamudah (62 %) in višjih operativnih stroških (44 %) zaradi upravnih interakcij. Učinkovita orodja bi lahko vključevala poenostavljena pravila o listinskih dokazih, širšo uporabo privzete upravne odobritve in pavšalnih pristopov namesto natančnega preverjanja za vsak primer posebej. Temeljita ocena stroškov in koristi bi lahko pomagala zagotoviti, da so prizadevanja, povezana z novo ureditvijo, sorazmerna s koristmi, ki jih zagotavljajo. Glede na osrednjo vlogo Nemčije na enotnem trgu je treba zlasti zmanjšati nacionalne in regionalne ovire za trgovino z blagom in storitvami znotraj EGP, tudi s preprečevanjem obremenjujočega nacionalnega izvajanja zakonodaje EU ter zmanjšanjem bremena zagotavljanja skladnosti embalaže in ravnanja z odpadki.

(28) Nemčija si prizadeva za izboljšanje digitalizacije svojih javnih storitev, vendar te še niso prinesle veliko merljivega napredka. Uspešnost Nemčije pri doseganju ključnih ciljev digitalnega desetletja glede zagotavljanja digitalnih javnih storitev za državljane in podjetja ostaja pod povprečjem EU. Ključni omogočitveni pogoji za nemoteno digitalno upravo, elektronsko identifikacijo in povezane podatkovne registre so premalo razviti. Država zaostaja pri digitalnih rešitvah za začetek in spremljanje postopkov v civilnih/gospodarskih in upravnih sodnih zadevah. Poleg tega se novo razvite digitalne storitve ne uvajajo dosledno v vseh regijah in občinah, kar omejuje njihovo ozemeljsko pokritost in nadgradljivost. Kjer digitalne storitve obstajajo, pogosto niso dovolj uporabniku prijazne, saj se državljani in podjetja še vedno soočajo z zapletenimi, le delno digitaliziranimi postopki in ponavljajočimi se interakcijami z več organi. To kaže na širšo potrebo po posodobitvi javne uprave z boljšim usklajevanjem ali prilagojenimi odgovornostmi med ravnmi upravljanja. Zvezni, regionalni in lokalni organi bi lahko razširili uporabo skupnih digitalnih gradnikov in standardov ter združili prekrivajoče se upravne postopke. Taka posodobitev je vse bolj potrebna tudi za ohranitev upravne zmogljivosti glede na vse večje pomanjkanje osebja, zaradi česar so digitalizacija, avtomatizacija in enostavnejši postopki ključni dejavniki, ki omogočajo učinkovito in odporno javno upravo.

(29) Nemčija še naprej napreduje pri širitvi svoje infrastrukture za povezljivost in sprejema zakonodajo za olajšanje izdajanja dovoljenj za optična vlakna in mobilna komunikacijska omrežja. Kljub temu je pokritost z optiko do prostorov (FTTP) v državi ostala druga najnižja v EU. Trdovratne vrzeli v pokritosti skupaj z velikimi regionalnimi razlikami lahko omejujejo konkurenčnost in rast produktivnosti ter upočasnjujejo uvajanje podatkovno intenzivnih digitalnih tehnologij. Za zmanjšanje zaostanka morajo zvezni in regionalni organi učinkovito izvajati zaveze, da se omogočijo nadaljnje naložbe zasebnega sektorja, kjer je to mogoče, in zagotovi javna podpora, kjer je to potrebno.

(30) Stanovanjske naložbe v Nemčiji so se leta 2025 že peto leto zapored zmanjšale, in sicer za 20 % od leta 2020, kar je prispevalo k izzivom cenovne dostopnosti stanovanj in širši gospodarski stagnaciji. Vse večja razlika med najemninami v obstoječih in novih pogodbah vodi v zamrznjen stanovanjski trg, kar omejuje mobilnost delovne sile. Ukrepi za regulacijo najemnin ne obravnavajo temeljnih vzrokov pomanjkanja stanovanj ter lahko oslabijo spodbude za zasebne naložbe in ovirajo učinkovito uporabo razpoložljivih stanovanj. Zapleteno in dolgotrajno načrtovanje rabe zemljišč lahko ovira večjo prerazporeditev zemljišč v stanovanjske namene ali zgoščevanje. Cilj sprejetega „gradbenega turba“ je pospešiti postopke načrtovanja in izdaje dovoljenj, vendar je njegova uporaba po občinah še vedno neenakomerna. Znižanje gradbenih stroškov, ki so najvišji v EU, je ključnega pomena za zagotavljanje več stanovanj. Izvajanje napovedane „vrste zgradb E“, tj. enostavnejšega standarda v gradbeništvu, ki temelji na potrebah, bo moralo zagotoviti pravno varnost pri uporabi enostavnejših standardov. Za reševanje izziva naložb v stanovanja so potrebne inovacije v gradbeništvu, dodatno poenostavljeni in racionalizirani predpisi, digitalizirani procesi, boljše načrtovanje rabe zemljišč, boljše prometne povezave ter povečanje števila socialnih stanovanj in bolj socialno usmerjena uporaba obstoječih enot.

(31) Nemčija še naprej dosega napredek pri energetskem prehodu, zlasti s povečevanjem proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Vendar pa fosilna goriva še vedno predstavljajo znaten delež mešanice energijskih virov. Da bi Nemčija dosegla svoje podnebne cilje, bi morala dodatno pospešiti postopno opuščanje fosilnih goriv v vseh sektorjih, zlasti v stanovanjskem in prometnem sektorju, hkrati pa podpreti stroškovno učinkovito uvajanje energije iz obnovljivih virov in posodobitev omrežne infrastrukture.

(32) Kljub doseženemu napredku še vedno obstajajo strukturni izzivi pri učinkovitem vključevanju vse večjih in spremenljivih količin proizvodnje energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem. Prezasedenost omrežja zaradi geografske neusklajenosti med centri proizvodnje energije iz obnovljivih virov in centri povpraševanja omejuje polno uporabo energije iz obnovljivih virov, zvišuje sistemske stroške in zmanjšuje prenosno zmogljivost, ki je na voljo za čezmejno trgovino. Nemčija si prizadeva za razširitev prenosnega omrežja, vendar bo potreben hitrejši napredek, da se zagotovi, da bo najmanj 70 % čezmejne tehnične zmogljivosti na voljo za trgovanje. Kljub nedavnim prizadevanjem v ta namen višje omrežnine v regijah, bogatih z obnovljivimi viri energije, še vedno odvračajo od umestitve industrije v bližino proizvodnih obratov. Z reformo v smeri dinamičnih, regionaliziranih omrežnin bi se lahko pristojbine povezale z dejansko obremenitvijo omrežja, s čimer bi se ustvarili lokacijski cenovni signali. Čeprav je Nemčija v okviru načrta za okrevanje in odpornost ter nacionalnih ukrepov sprejela ukrepe za pospešitev izdajanja dovoljenj in podporo rešitvam za prožnost, še vedno obstajajo izzivi pri povečanju prožnosti sistema in zagotavljanju učinkovitejšega vključevanja energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem. Možnosti za prožnost, kot sta shranjevanje in prilagajanje odjema, se še ne uporabljajo v zadostnem obsegu, kar omejuje zmožnost sistema za prilagajanje spremenljivi proizvodnji energije iz obnovljivih virov brez dragih posegov. Poleg tega digitalizacija električnih omrežij, zlasti na ravni distribucije, še naprej zaostaja, pri čemer je napredek pri uvajanju pametnih števcev še posebej počasen, razpoložljivost podatkov je omejena, med upravljavci omrežij pa ni standardizacije.

(33) Emisije iz stanovanjskega in prometnega sektorja, ki spadajo v področje uporabe uredbe EU o porazdelitvi prizadevanj, še naprej znatno presegajo nacionalne in evropske cilje zmanjšanja, industrijske emisije pa ostajajo visoke. Nemčija bo morala pospešiti ukrepe za razogljičenje teh sektorjev, da bi dosegla svoje podnebne cilje in izboljšala energetsko učinkovitost. V stavbnem sektorju je Nemčija razširila obstoječe ukrepe finančne podpore v okviru načrta za okrevanje in odpornost, vendar so za dosego njenih ciljev za leto 2030 potrebna nadaljnja medsektorska prizadevanja za energetsko učinkovitost, vključno z zmanjšanjem porabe primarne energije. V prometnem sektorju se uvajanje baterijskih električnih vozil povečuje, podprto pa je s subvencijami in davčnimi spodbudami. Vendar napredek še vedno ne zadostuje za doseganje ciljev za leto 2030, zlasti v zvezi s širitvijo polnilne infrastrukture za težka gospodarska vozila. Potrebne so tudi večje naložbe za nadgradnjo, razširitev in digitalizacijo železniškega omrežja, da se podpre prehod s cestnega na železniški prevoz, zlasti v tovornem prometu, kjer še vedno prevladuje cestni prevoz blaga. Kljub tekočim ukrepom, financiranim v okviru načrta za okrevanje in odpornost ter drugih nacionalnih pobud, pri velikih železniških projektih še vedno prihaja do zamud, počasna uvedba sistemov digitalne signalizacije, zlasti evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (ERTMS), pa še naprej omejuje zmogljivost, zanesljivost in čezmejno interoperabilnost. Hkrati sta gospodarska varnost in industrijska konkurenčnost Nemčije odvisni od hitrega prehoda industrijske proizvodnje, vključno z energetsko intenzivnimi panogami, stran od fosilnih goriv. Vendar zapleteni postopki izdaje dovoljenj, za katere so značilne prekrivajoče se jurisdikcije in nejasna delitev odgovornosti, še naprej upočasnjujejo kritične naložbe v nefosilne nizkoogljične in neto ničelne industrijske proizvodne tehnologije. Za odpravo teh ozkih grl bi morala Nemčija racionalizirati odobritve za infrastrukturo in objekte, ki prispevajo k prehodu na čisto industrijo.

(34) Glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitvi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice ukrepajo, da bi nujno rešile strukturne izzive, povezane s človeškim kapitalom, na področju spretnosti, izobraževanja in usposabljanja, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za Nemčijo za leto 2026 lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.

(35) Pomanjkanje usposobljene delovne sile se je zmanjšalo, vendar ostaja pomembno ozko grlo za rast, produktivnost ter digitalni in zeleni prehod. Konec leta 2025 je skoraj 30 % podjetij poročalo, da jih je prizadelo pomanjkanje delovne sile, stopnja prostih delovnih mest pa ostaja nad povprečjem EU. Čeprav je stopnja zaposlenosti visoka, je povprečno število opravljenih delovnih ur na delavca med najnižjimi v EU in se še naprej zmanjšuje. To deloma pojasnjuje dejstvo, da polovica vseh zaposlenih žensk dela s krajšim delovnim časom. Pomanjkanje delovne sile še poslabšujejo vrzeli v spretnostih ter neskladja med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih. Digitalne spretnosti se postopoma izboljšujejo, vendar ostajajo neenakomerne. Pomanjkanje delovne sile je zlasti pereče v sektorjih oskrbe in IKT, gradbenem sektorju ter znanstvenih in tehničnih poklicih, za katere so potrebne spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. Pomanjkanje delovne sile vpliva tudi na sektorje, ki so ključni za zeleni prehod, kot so oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki ter energija. Pomanjkanje delno odraža teritorialna neskladja in neskladja med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih. Poleg tega se zaradi upada proizvodnje številne regije soočajo z izrazitimi strukturnimi spremembami ob omejeni zmogljivosti za absorpcijo razseljene delovne sile. Za prilagoditev strukturnim spremembam je treba povečati ustreznost orodij politike za podporo prehajanju med delovnimi mesti ter se osredotočiti na spodbujanje poklicnih sprememb in regionalne mobilnosti delovne sile, ki je med drugim trenutno omejena zaradi nizke ponudbe stanovanj na območjih s kadrovskimi potrebami. Poleg teh preventivnih ukrepov bi lahko Nemčiji pri odpravljanju pomanjkanja spretnosti pomagala celovita podpora nizko usposobljenim osebam vseh starosti, zlasti tistim brez poklicne diplome. Nazadnje, obstaja neizkoriščen potencial za privabljanje in zadržanje talentov, na primer s pospešitvijo, digitalizacijo in centralizacijo upravnih postopkov za delovne migracije ter nadaljnjim olajšanjem priznavanja kvalifikacij s hitrejšim in preglednejšim postopkom.

(36) Nizki in vse slabši rezultati izobraževanja, zlasti za prikrajšane skupine, ter znatno število oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, še dodatno poslabšujejo pomanjkanje kvalificirane delovne sile. Med četrtino in tretjino 15-letnikov dosega nižje rezultate od pričakovanih pri matematiki, branju in naravoslovju, močno pa se zmanjšuje tudi delež najuspešnejših učencev. Vpliv socialno-ekonomskega ozadja učencev na rezultate izobraževanja je zelo izrazit. Leta 2022 46,6 % učencev iz prikrajšanih okolij ni doseglo minimalne ravni znanja matematike, kar je opazno povečanje z 29,8 % leta 2015. Poleg tega sta dve tretjini (64 %) učencev, rojenih v tujini, poduspešni pri matematiki, v primerjavi z 21,9 % učencev, ki niso priseljenci, kar dodatno prispeva k vse večji socialno-ekonomski vrzeli v izobraževanju. Skoraj vsak sedmi mladi v Nemčiji (star od 18 do 24 let) nima kvalifikacij ali pa so te zelo nizke in se šteje za osebo, ki zgodaj opusti izobraževanje in usposabljanje. Stopnja zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja v Nemčiji je med najvišjimi v EU (13,1 % leta 2025) in se je od leta 2021 povišala. Preventivni in popravni ukrepi bi ob upoštevanju regionalnih razlik lahko pripomogli k zmanjšanju zgodnjega opuščanja *izobraževanja in usposabljanja* ter k izboljšanju rezultatov izobraževanja. Izboljšano zbiranje podatkov in interoperabilnost podatkov med šolami, socialnimi službami in zveznimi deželami bi omogočila boljše spremljanje izobraževalnih poti. To bi pomagalo pri prilagajanju podpore poduspešnim učencem od zgodnjega otroštva, krepitvi obveznega šolanja ali usposabljanja do 18. leta starosti in zagotavljanju prilagodljivih učnih poti. Vse hitrejši digitalizaciji gospodarstva morajo slediti tudi naložbe v izobraževanje. Prilagojeno izobraževanje je ključnega pomena za učinkovite rezultate, zato je pomanjkanje učiteljev še posebej zaskrbljujoče – stalna konferenca ministrov za izobraževanje in kulturne zadeve (KMK) zdaj napoveduje pomanjkanje 49 000 učiteljev do leta 2035.

(37) Krepitev kakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok ter celodnevnih šol bi lahko omogočila zaposlitev oskrbovalcev, pogosto žensk, s polnim delovnim časom ter spodbujala enake možnosti za otroke. Polovica vseh zaposlenih žensk dela s krajšim delovnim časom, kar je ena najvišjih ravni v EU. Pogost razlog za delo s krajšim delovnim časom je skrb za otroke in starejše sorodnike, kar je delno posledica vrzeli v zagotavljanju kakovostne in prožne vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu ter celodnevnih šol. Ocenjuje se, da trenutno manjka 300 000 mest za otroško varstvo in vrtce, do leta 2029 pa je treba ustvariti še 150 000 mest v celodnevni šoli, pri čemer obstajajo regionalne razlike v neizpolnjenih potrebah. Dostop do kakovostne vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu ter celodnevnih šol lahko prispeva tudi k blaženju prikrajšanosti zaradi socialno-ekonomskega ozadja in znanja nemščine. Uvedba standardizirane jezikovne podpore v vzgoji in izobraževanju v zgodnjem otroštvu po vsej državi bi lahko pomagala zgraditi trdne temelje za pridobivanje temeljnih spretnosti v osnovni šoli, s čimer bi se izboljšala pravičnost nemškega izobraževalnega sistema, za katerega je značilno zelo zgodnje usmerjanje učencev v različne izobraževalne smeri. Trenutno so otroci iz premožnejših gospodinjstev v zgodnjem otroštvu skoraj dvakrat pogosteje vpisani v vzgojo in izobraževanje kot njihovi manj premožni vrstniki. Razširitev stroškovno učinkovite dolgotrajne oskrbe, zlasti storitev na domu in ambulantnih storitev, bi lahko zagotovila tudi razbremenitev obveznosti oskrbe in spodbudila medgeneracijsko pravičnost.

(38) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice euroobmočja ukrepajo, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026. Kar zadeva Nemčijo, priporočilo 1 prispeva k izvajanju prvega, drugega, tretjega, petega in sedmega priporočila o euroobmočju, priporočilo 2 prispeva k izvajanju četrtega priporočila o euroobmočju, priporočilo 3 prispeva k izvajanju petega, sedmega in devetega priporočila o euroobmočju, priporočilo 4 prispeva k izvajanju sedmega priporočila o euroobmočju, priporočilo 5 pa prispeva k izvajanju petega priporočila o euroobmočju –

PRIPOROČA, da Nemčija v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. še naprej upošteva najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ki jih je Svet priporočil 10. oktobra 2025, hkrati pa uporabi prožnost na podlagi nacionalne odstopne klavzul, ki jo je aktiviral Svet; okrepi skupne odhodke za obrambo in varnostne odhodke ter pripravljenost, hkrati pa zagotovi vzdržnost dolga in učinkovito porabo ter postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za ublažitev učinka zvišanja cen energije, začasni, namenjeni zaščiti ranljivih gospodinjstev ali zadostitvi potreb energetsko intenzivnih podjetij, da ohranijo spodbude za prihranke energije in da so njihovi fiskalni stroški v skladu z zavezami iz fiskalnega okvira EU; še naprej izvaja sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšano prilagoditveno obdobje, kot je Svet priporočil 10. oktobra 2025; podpre uvajanje javnih naložb z razširitvijo ukrepov za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj in izvrševanja; izboljša kakovost javnih financ z zagotovitvijo, da bo novi posebni sklad za infrastrukturo in podnebno nevtralnost (*Sondervermögen*) povečal produktivni osnovni kapital, ter z omejitvijo subvencij in prenosov iz zveznega proračuna v pokojninski sistem; izboljša vzdržnost pokojnin iz obveznega pokojninskega zavarovanja, pri tem pa ohranja ustreznost pokojnin, tudi s spodbujanjem daljše delovne dobe ter krepitvijo poklicnih in individualnih pokojninskih načrtov; izboljša davčno mešanico ter uspešnost in učinkovitost sistema socialnega varstva, da se okrepijo spodbude za povečanje števila opravljenih ur, tudi za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu;

2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost; pospeši prizadevanja za izvajanje programov kohezijske politike, pri čemer se po potrebi opre na prerazporeditev v strateške prednostne naloge in prožnosti, dogovorjene v okviru vmesnega pregleda okvira kohezijske politike;

3. spodbuja preobrazbene inovacije, tudi z olajšanjem komercializacije raziskav; lajša diverzifikacijo gospodarstva in poslovno dinamiko ter spodbuja zasebne naložbe s podpiranjem podjetništva, izboljšanjem dostopa do financiranja za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, poenostavitvijo predpisov in zmanjšanjem upravnega bremena; pospeši modernizacijo in digitalizacijo javne uprave, tudi z zmanjšanjem zapletenosti med ravnmi upravljanja, povečanjem uporabe skupnih standardov in preoblikovanjem javnih storitev, da bodo uporabniku prijazne in dosledno na voljo po vsej državi; pospeši uvajanje visokozmogljivih digitalnih komunikacijskih omrežij; izboljša pogoje za stanovanjske naložbe, da bi stanovanja postala cenovno dostopnejša, in sicer z nadaljnjo poenostavitvijo predpisov in postopkov, pregledom najemne zakonodaje, mobilizacijo dodatnih stavbnih zemljišč in krepitvijo socialnih stanovanj;

4. dodatno zmanjša splošno stopnjo odvisnosti od fosilnih goriv in olajša širitev energije iz obnovljivih virov, tudi s spodbujanjem prožnih sistemov, kot so rešitve za shranjevanje, da se znižajo cene ob koničnih obremenitvah; usmerja naložbe v stroškovno učinkovit in ogljično nevtralen elektroenergetski sistem, tudi s spodbujanjem omrežju prijazne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in prožnih vzorcev porabe, hkrati pa krepi regionalno povezovanje z razširitvijo prenosnih koridorjev in podpiranjem čezmejnega povezovanja trgov električne energije in omrežij; spodbuja digitalizacijo elektroenergetskih omrežij, zlasti na ravni distribucije, in pospeši uvajanje pametnih števcev; pospeši proces razogljičenja stavbnega, industrijskega in prometnega sektorja, tudi s prenovo in digitalizacijo železniškega omrežja ter zmanjšanjem ozkih grl pri izdajanju dovoljenj za infrastrukturo in objekte, ki prispevajo k prehodu na čisto industrijo;

5. poveča ponudbo delovne sile in odpravi pomanjkanje usposobljenih delavcev, zlasti s povečanjem števila opravljenih delovnih ur, krepitvijo spretnosti, olajšanjem prehodov na delovna mesta in med njimi z aktivnimi politikami trga dela ter učinkovitejšim privabljanjem in zadrževanjem talentov iz držav, ki niso članice EU; izboljša rezultate izobraževanja, tudi s spodbujanjem odličnosti, preprečevanjem zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja ter zagotavljanjem ciljno usmerjene podpore prikrajšanim skupinam; izboljša razpoložljivost in kakovost vzgoje in varstva predšolskih otrok ter celodnevnih šol, pa tudi razpoložljivost stroškovno učinkovitih storitev dolgotrajne oskrbe.

V Bruslju, 10. julija 2026

Za Svet

predsednik

S. HARRIS